

Zmiana załączników IV i V do rozporządzenia UE dotyczącego trwałych zanieczyszczeń organicznych

Rozporządzenie (UE) 2019/1021 dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych (rozporządzenie w sprawie TZO) ma na celu wyeliminowanie lub ograniczenie produkcji i stosowania tych substancji toksycznych oraz ich uwalniania do powietrza, wody i gleby, a także uregulowanie kwestii odpadów zawierających te substancje lub nimi skażonych. Rozporządzenie w sprawie TZO wdraża zobowiązania UE wynikające z międzynarodowych aktów prawnych, takich jak Konwencja sztokholmska w sprawie TZO. 28 października 2021 r. Komisja Europejska przyjęła wniosek ustawodawczy dotyczący przeglądu załączników IV i V dotyczących gospodarowania odpadami. Parlament Europejski ma głosować nad tym wnioskiem na pierwszym posiedzeniu plenarnym w maju, co pozwoli na ustalenie stanowiska Parlamentu przed rozmowami trójstronnymi.

Kontekst

Związki chemiczne na bazie węgla, które pozostają w środowisku przez długi czas, trwałe zanieczyszczenia organiczne są przenoszone przez powietrze i wodę daleko od miejsca, w którym powstają i za pośrednictwem łańcucha pokarmowego dostają się do organizmu dzikich zwierząt i człowieka, gdzie gromadzą się w tkance tłuszczowej. Zanieczyszczenia te to głównie pestycydy i chemikalia przemysłowe (np. dichlorodifenylotrichloroetan ([DDT](#)) i polichlorowany bifenył ([PCB](#))) lub niezamierzone produkty uboczne procesów przemysłowych (np. dioksyny i furany (PCDD/PCDF) obecne jako zanieczyszczenia w popiołach lotnych ze spalarni i w innych odpadach przemysłowych). Substancje te przedostają się do środowiska poprzez użytkowanie i utylizację i są szkodliwe dla środowiska i zdrowia ludzkiego. [Rozporządzenie w sprawie TZO](#) ma na celu racjonalne ekologicznie gospodarowanie odpadami i zapobieganie ponownemu wprowadzaniu TZO do gospodarki. W załączniku IV określono niskie dopuszczalne wartości stężenia dla niektórych TZO w odpadach. Dopuszczalne wartości stężenia określają, czy dane odpady mogą być poddane recyklingowi, czy też muszą zostać zniszczone lub nieodwracalnie przekształcone. Załącznik V zawiera wykaz procesów unieszkodliwiania i odzysku odpadów, które należy stosować w celu zapewnienia zniszczenia lub przekształcenia TZO zawartych w odpadach. W załączniku tym określono również maksymalne dopuszczalne wartości stężenia TZO, poniżej których przetwarzanie zanieczyszczonych odpadów może być wyjątkowo dozwolone.

Wniosek Komisji Europejskiej

[Wniosek](#) wprowadza w załącznikach IV i V dopuszczalne wartości stężenia dla trzech nowych substancji (grup) w odpadach, uzgodnionych w ramach konwencji sztokholmskiej: pentachlorofenolu (PCP), jego soli i estrów – występujących w impregnowanym drewnie i wyrobach włókienniczych, dikofolu, który jest pestycydem, oraz kwasu perfluorooktanowego (PFOA), jego soli i związków pochodnych – występującego w nieprzepuszczalnych wyrobach włókienniczych i pianie gaśniczej. Wniosek dostosowuje również istniejące wartości dla pięciu TZO do postępu naukowo-technicznego. Trzy z tych TZO to głównie środki zmniejszające palność (PBDE, HBCDD i SCCP). Dioksynopochodne PCB obecne w niektórych popiołach włączono do wartości grupowej dla dioksyn i furanów.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności przyjęła swoje [stanowisko](#) w dniu 31 marca 2022 r., ustanawiając bardziej rygorystyczne dopuszczalne wartości stężenia TZO w odpadach zgodnie z ambitnym celem osiągnięcia nietoksycznego środowiska i nietoksycznych cykli materiałowych w gospodarce. Zarówno PBDE, jak i HBCDD są ograniczone do 200 mg/kg, czyli znacznie poniżej proponowanej wartości stężenia 500 mg/kg. Dopuszczalna wartość stężenia dla SCCP została

EPRS Zmiana załączników IV i V do rozporządzenia UE dotyczącego trwałych zanieczyszczeń organicznych

znacznie obniżona. Podczas gdy Komisja proponuje dopuszczalne wartości stężenia wynoszące 1 mg/kg dla PFOA i 40 mg/kg dla związków pokrewnych, członkowie komisji zatwierdzili dopuszczalne wartości stężenia wynoszące odpowiednio 0,1 mg/kg i 20 mg/kg. Dodali oni również progi dla kwasu perfluoroheksanosulfonowego (PFHxS), jego soli i związków pokrewnych, które są takie same jak dla grupy PFOA. Progi dla dioksyn i furanów zostały obniżone do 0,001 mg/kg, podczas gdy Komisja ustaliła dopuszczalne wartości stężenia na poziomie 0,005 mg/kg, a Rada – 0,01 mg/kg.

Sprawozdanie w pierwszym czytaniu: [2021/0340\(COD\)](#);
Komisja przedmiotowo właściwa: ENVI; Sprawozdawca:
Martin Hojsík (Renew, Słowacja).

Niniejszy dokument został przygotowany z myślą o posłach do Parlamentu Europejskiego i członkach personelu parlamentarnego. Zawiera informacje, które mogą być pomocne w pracach parlamentarnych. Wyłączną odpowiedzialność za jego treść ponoszą autorzy, a wyrażonych w nim opinii nie należy traktować jako oficjalnego stanowiska Parlamentu. Powielanie i tłumaczenie dokumentu do celów niekomercyjnych jest dozwolone, pod warunkiem że podane zostanie źródło, a Parlament Europejski zostanie wcześniej powiadomiony i otrzyma egzemplarz publikacji. © Unia Europejska, 2022.

